فہرست

فہرست 1

انتساب 5

نئی امریدی معیار دی تجدیدی بائبل 6

حرف مُصنف : ایہہ تبصرہ کیویں آپ دی معاونت کر سکتا ائے ؟ 8

بائبل دے اچھے مُطالعہ دیلئے رہنمائی 11

تبصرہ:

یوحنا دا تعارف 21

یوحنا باب 1 23

یوحنا باب 2 52

یوحنا باب3 66

یوحنا باب 4 84

یوحنا باب 5 100

یوحنا باب6 114

یوحنا باب7 136

یوحنا باب8 150

یوحنا باب9 167

یوحنا باب10 178

یوحنا باب11 191

یوحنا باب12 204

یوحنا باب13 221

یوحنا باب14 233

یوحنا باب15 252

یوحنا باب16 265

یوحنا باب17 278

یوحنا باب18 295

یوحنا باب19 309

یوحنا باب20 325

یوحنا باب21 337

پہلا یوحنا دا تعارف 346

پہلا یوحنا باب 1 353

پہلا یوحنا باب 2 368

پہلا یوحنا باب3 391

پہلا یوحنا باب 4 420

پہلا یوحنا باب5 435

دوُسرا یوحنا 458

تیسرا یوحنا 470

ضمیمه ائول: یونانی گرائمر دی ساخت دی مُختصر تعریف 482

ضمیمه دوئم: عبارتی تنقید 495

ضمیمه سوئم: فرہنگ 501

ضمیمه چہارم: بیانِ عقیده 516

نویکلے موضوعات دی فہرست

ایشو لئی گواہیاں، یوحنا 1:8 11

فریسی ، یوحنا 1:24 17

مے اتے شراب نوشی، یوحنا 2:3 24

یوحنا دا "ایمان" دا استعمال ، یوحنا 2:23;8:24;11:27 29

نسل پرستی ، یوحنا 4:4 43

پرمیشور دی مرضی ، یوحنا 4:34 48

مسیحی یقین دہانی ، یوحنا 6:37 65

بُلائے گئے، یوحنا 6:44 67

فی الحقیقت ، یوحنا 6:55 68

جُراتمندی (Parresia) ، یوحنا 7:4 74

قائم رہنے دی ضرورت ، یوحنا 8:31 85

مُکتی دیلئے استعمال ہونے والے یونانی فعل دے زمانے 92

اعتراف، یوحنا 9:22-23 94

تباہی (Apollumi) یوحنا 10:10 99

بائبل وچ مسح دیاں جانا، یوحنا 11:2 106

تجہیزوتکفین دی رسومات، یوحنا 11:44 109

شخصی بدی، یوحنا 12:31 119

دل، یوحنا 12:40 120

پہلی صدی دی یہودیت وچ عید فسح دے کھانے دا حُکم، یوحنا 13:2 125

مُوثر دُعا، یوحنا 14:13-14 134

ایشو اتے روُح اُلقدس، یوحنا 14:16 135

تثلیث، یوحنا 14:26 138

مسیحی اتے اطمینان، یوحنا 14:27 139
آگ، یوحنا 15:6 144
پربھو دا نام ، یوحنا 15:16 146
یوحنا دی تحاریر وچ "برحق"، یوحنا 17:3 159
پرمیشور سے اندار، یوحنا 17:12 161
پینطوُس پلاطُوس، یوحنا 18:29 172
عورت، جس نے ایشو دا پیچھا دیاں، یوحنا 19:25 180
تجہیزو تکفین دے لوازمات، یوحنا 19:39 183
یوحنا باب ائول بموازنہ پہلا یوحنا باب ائول، پہلا یوحنا 1:1 203
مسیحیت منظم ہے، پہلا یوحنا 1:3 205
یوحنا دی تحاریر وچ "قائم رہنا"، پہلا یوحنا 2:10 213
انسانی حنُوں‌مت ، پہلا یوحنا 2:15 215
نویں عہد نامے دی ایشو دی آمد دیلئے استعمال ہونے والی اصطلاحات، پہلا یوحنا 2:28223
راستبازی، پہلا یوحنا 2:29 223
کسی دی مُکتی دیلئے نویں عہد نامے دا ثبوت، پہلا یوحنا 3:1 226
پرمیشور دا بیٹا، پہلا یوحنا 3:8 229
دُعا، لامحدود تاحال محدود، پہلا یوحنا 3:22 233
دیاں مسیحیوں نُوں اک دوُسرے دی عدالت کرنی چاہئیے، پہلا یوحنا 4:1 237
"آزمائش" دیلئے یونانی اصطلاحات اتے اوہناں دے اشارے، پہلا یوحنا 4:1 238

ایہہ کتاب بوہت پیار دے نال

میں اپنی دوست اتے ٹائپیسٹ

ڈورِس سپرابیری

نُوں منسوب کردا ہاں

جیہدی بارہا کوششاں اتے عرق ریزی نال ایہہ

تبصرے

طباعت دے مراحل تیکر پہنچے

نویں امریکی معیار دی تجدیدی بائبل - 1995

سکھیا وچ سوکھی :

☆ قدیم انگریزی "thee's" اتے ۔"thou's" وغیرہ دے نال حوالیاں‌دی جدید انگریزی وچ تجدید دتی گئی ائے ۔

☆ شبداں اتے بولیاں ، جنہاں نُوں گزرے وی وریاں‌وچ مطلب وچ تبدیلی دے کارن غلط سمجھیا جاوندا سی، اوہناں دی ہُن دی انگریزی دے نال تجدید دتی گئی ائے۔

☆ اوکھے شبداں دی ترتیب یاں فرہنگ دے نال آیتاں دا فیر روانی دی انگریزی وچ ترجمہ دتا گیاائے ۔

☆ "فیر" دے نال شروع ہون والے فقریاں دا اوہناں دی قدیم بولیاں‌اتے جدید انگریزی دے وچار ادبی طرز وچ فرق دی پہچان دے کارن چنگی انگریزی لئی فیر ترجمہ دیتا گیا ائے ۔اصل یونانی اتے عبرانی وچ وقفے یاں ٹھہرائو نویں ہووندے سی۔ جیویں انگریزی وچ ہوندے نیں اتے کئی واراں جدید انگریزی دے وقفیاں‌دیاں علامتاں اصل وچ "فیر"دے طور کم کردیاں نیں۔ کُجھ دوُجیاں صُورتاں وچ "فیر" دا ترجمہ مختلف شبد جیویں "ہور" یاں "پر"وچ سیاق و سباق دی مُناسبت نال دتا گیا ائے۔ جیہڑا اصل بولی وچ موجود ترجمے دی اجیہی گُنجائش اتے شبداں دی دستیابی دے کارن ائے۔

پہلاں تھوں وی چنگا:

☆نویں عہد نامے دے قدیم اتے سُلکھے یونانی نُسخہ جات اتے موجودہ تحقیق دا جائزہ لیتا گیا ائے اتے کُجھ حصیاں دی حتی کہ اصل نُسخہ جات دے نال بوہتی نزدیکی لئی تجدید دتی گئی ائے۔

☆ ساویں حصیاں دا موازنہ اتے جائزہ لیتا گیاں ائے۔

☆ کُجھ حصیاں وچ کھلرے مطلباں والے افعال دا اوہناں دے سیاق وسباق وچ چنگے احاطے لئی فیر ترجمہ دتا گیا ائے ۔

اتے فیر وی NASB :

☆NASB تجدید کسے ترمیمی ترجمے دے کارن ترمیم نویں ائے ۔اصل NASB وقتی معیار اُتے پُوری آوندی ائے اتے ترمیم گھٹ تھوں گھٹ حد تیکر دتی گئی ائے ، اوہناں معیاراں دی تصدیق دے کارن جیہڑی نویں امریدی معیار دی بائبل نیں وضع دیتے نیں۔

☆NASB تجدید بلا مُشروط اصل یونانی اتے عبرانی دی NASB دی ریتاں دے ادبی ترجمے نوں جاری رکھے ائے۔ عبارت وچ ترمیم نوں اوہناں سخت اصُولاں دے ملحوظ خاطر رکھیا گیا ائے جیہڑا لوک مان فائونڈیشن دے چہار طرفی عزم نیں وضع کیتے نیں ۔

☆ترجمہ کرن والے اتے ماہراں جنہاں NASB تجدید وچ حصّہ پاتا ائے اوہ بُنیاد پرست بائبل دے عالم ہن اتے بائبل دی زُباندانی، الہیات وچ ڈاکٹریٹ یاں دُوجیاں اعلیٰ ڈگریاں دے حامل سگے ۔ اوہ مُختلف کلیسیائی پس منظراں دی نمائندگی کردے سگے۔

روایت نُوں وادھا دیندیاں ہوئیاں:

اصل NASB نیں سب تھوں دُرست ترین انگریزی بائبل دے ترجمے دے طور شہرت حاصل کیتی ائے ۔ دوُجے ترجمیاں نیں

پچھیتے کئی وریاں‌وچ دونوں دُرستگی اتے عام فہم ہون دے کئی واری دعوےٰ دتے نیں پر کوئی وی پڑھن والا تفصیل لئی اخیری ایہہ دریافت کردا ائے تاں ایہناں ترجمیاں وچ یکساں طور اُتے غیر یکسانیت ائے ۔ جدوں کے کدی کدی ادبی طور،ایہہ اکثر اصل داتفصیل بیان دیندا ائے ، سکھیا دے طور کُجھ حاصل کردیاں ہوئیاں اتے وفاداری نال کُجھ قُربان کردیاں ہوئیاں ۔ تفصیلی بیان بُری نیت نال نئیں ہوونا چاہیدا بلکہ ایہہ حوالے دی وضاحت اتے مطالب جیویں ترجمہ کرن والا سمجھدا اتے ترجمہ کردا ائے ہوونا چاہیدا ائے۔ اخیری تفصیلی بیان کسی حد تیکر ترجمے دے نال نال بائبل دا وی تبصرہ ہی ہووندا ائے۔ NASB تجدید ، NASB دی آیتاں نُوں مد نظر رکھدیاں ہوئیاں بائبل دا اصل ترجمہ ائے ، جیہڑا ایہہ ظاہر کردا ائے جو اصل نُسخہ جات آکھدے نیں نہ کہ محض ا اوہ جو ترجمہ کرن والا یقین رکھدا ائے کہ ااوہدے معانی نیں ۔

- لوک مان فائونڈیشن

لکھاری دے قلم تھوں: ایہہ تبصرہ کیویں تہاڈی مدد کرسکدا ائے؟

بائبل دا ترجمہ اک انقلابی اتے روُحانی عمل ائے جیہڑا قدیم الہامی لکھاری نُوں جانن دی اک انداز وچ کوشش ائے تاں جے پرمیشور دا پیغام سمجھیا جاوے اتے اپنی روز دی حیاتی وچ کمے لایاں جاوے۔

روُحانی عمل اہم ائے پر واضح کرن وچ اوکھا ائے ۔ پر ایہدے وچ لازمی طور پرمیشور لئی صاف دلی اتے دستیابی ہووندی ائے ۔ ایہدے وچ (1) پرمیشور لئی (2) پرمیشور دی جانکاری لئی اتے (3) اوہدی خدمت لئی تانگ ہونی چاہیدی ائے۔ اِیس عمل وچ پراتھنا، اعتراف اتے حیاتی دی ٹور وچ تبدیلی لئی رضا مندی ہوونی چاہیدی ائے۔ ترجمے دے عمل وچ پوتر آتما بوہت اہم مقام رکھدا ائے پر مخلص اتے پرمیشور دا خوف رکھن والے مسیحی بائبل نُوں کیوں مختلف سمجھدے نیں ایہہ اک معمہ ائے۔

انقلابی عمل بیان کرن وچ آسان ہووندا ائے ۔ سانوں عبارت دے نال بااصُول اتے ایماندار ہوونا چاہیدا ائے اتے اپنے ذاتی یاں کلیسیائی تعصبات تھوں اثّر نئیں لینا چاہیدا ائے ۔ اساں سبھے تاریخی طور مخصُوص کیتے گئے ہاں۔ساڈے کولوں کوئی وی با مقصد، غیر جانبدار ترجمہ کرن والا نئیں ائے ۔ ایہہ تبصرہ تِن ترجمیاں دے اصُولاں دی بُنیاد اُتے اک محتاط انقلابی عمل پیش کردا ائے جیہڑا ساڈے تعصبات نُوں شکست دیون وچ مدد لئی بنایا گیا ائے۔۔

پہلا اصُول :

پہلا اصُول ایہہ ائے کہ اوس تاریخی پس منظر اتے اوس دے لکھے جاون لئی اوہ خاص تاریخی واقع اُتے چانن پائیے جیہدے وچ بائبل دی ا اوہ پوتھی لکھی گئی ائے ۔ اصل لکھاری دا کوئی مقصد یاں پیغام ہووے گا جیہڑا اوہ پُچانا چاہندا ہووے گا۔ عبارت سانوں کوئی اجیہا مفہوم نئیں دے سکدی جیہڑا اصل، قدیم، الہامی لکھاری دا کدی سگا ایں نئیں ۔ اوہدا مقصد، نہ کہ ساڈی تاریخی، جذباتی ، ثقافتی، ذاتی یاں کلیسیائی ضرورت کُلیدی حیثیت رکھدی ائے ۔ عملی استعمال ترجمے لئی اک لازمی حصّہ دار ہووندا ائے پر مناسب ترجمہ ہمیش عملی استعمال دی پیش روی کردا ائے ۔ ایہہ یاد رکھنا چاہیدا ائے کے ہر بائبل دی عبارت دا اک اتے محض اک مفہوم ہووندا ائے ۔ اتے ایہہ مفہوم اوہ ائے جیہڑا اصل بائیبل دا لکھاری پوتر آتما دی ہدایت نال اپنے دیہاڑیاں وچ پُہنچانا چاہندا ائے ۔ اِیس اک مفہوم دے مختلف تہذیباں اتے صُورتاں وچ ہوسکدا ائے بوہت سارے استعمال ہوون ۔ ایہناں عملی استعمالاں نُوں اصل لکھاری دی مرکزی سچائی نال جوڑنا چاہیدا ائے ۔ اِیس مقصد لئی ایہہ سکھیا دی رہنمائی دا تبصرہ وضع کیتا گیا ائے تاں جے بائبل دی ہر پوتھی دا تعارف پیش کیتا جاوے ۔

دوُجا اصُول:

دُوجا اصُول ادبی اکائیاں دی شناخت کردا ائے۔ بائبل دی ہر پوتھی اک مُکمل دستاویز ائے۔ ترجمہ کرن والے نُوں کوئی حق

نئیں پہنچدا کے اوہ سچائی دے اک پہلو نُوں دوُجے تھوں خارج کردیاں ہوئیاں وکھ کرے۔ ایس لئی سانوں ادبی اکائی دے ترجمے تھوں پہلاں پُوری بائبل دی پوتھی دے مقصد نُوں سمجھن دی کوشش کرنی چاہیدی ائے۔ انفرادی حصّہ ۔ابواب، پیرے یاں آیتاں ا اوہ مفہوم نئیں دے سکدیاں جیہڑا مُکمل اکائی دا مفہوم ائے۔ ترجمہ مُکمل دی استخراجی رسائی تھوں حصّیاں دی غیر استخراجی رسائی ول ہوونا چاہیدا ائے ۔ ایس لئی ایہہ سکھیا دی رہنمائی دا تبصرہ سکھن والیاں لئی ہر ادبی اکائی دے حصیاں دی ساخت دے جائزے وچ مدد لئی وضع کیتا گیا ائے۔ پیرے ایہدے نال نال باب دی تقسیم الہامی نئیں ائے پر ایہہ سانوں اُفکاری اکائیاں دی شناخت وچ مدد ضرور کردی ائے۔

پیراگراف دی سطح اُتے ترجمہ ناں کے فقرہ، جزو، اکھان یاں شبد دی سطح اُتے بائبل دے لکھارے دے مطلوبہ مفہوم دی پیروی لئی اہم جُز ائے ۔ پیرے مجموعی موضوع دی بُنیاد اُتے ہوندے نیں جیہڑے اکثر موضوعاتی یاں عنوانی فقرہ اکھواندے نیں ۔ پیراگراف وچ ہر شبد ، اکھان، جُزو اتے فقرہ کسے حد تیکر مجموعی موضوع نال مناسبت رکھدا ائے ۔اوہ ایہنوں محدود کردے نیں ، وسعت دیندے نیں ، وضاحت کردے نیں اتے یاں ایہدے اُتے پرشن کردے نیں ۔ مناسب ترجمے کیتے لازمی جُز اصل لکھاری دے اُفکار دی پیراگراف دی بُنیاد اُتے پیروی انفرادی ادبی اکائیاں جیہڑیاں بائبل دی پوتھی تشکیل دیندیاں دے ذریعے کرنا ائے ۔ ایہہ سکھیا دی رہنمائی دا تبصرہ سکھن والیاں دی مدد لئی بنایا گیا ائے تاں جے اوہ اجیہا جدید انگریزی ترجمے دا موازنہ کرن نال کر سکن ۔ ہیٹھاں دتے ہوئے ترجمے اِیس لئی چُنے گئے نیں کیوں جے اوہ مختلف ترجمے دے مفروضیاں نُوں استعمال کردے نیں۔

1۔ یونائٹڈ بائبل سوسائٹی دی یونانی عبارت تجدید شُدہ چوتھا ایڈیشن ائے (UBS4) ۔ ایس عبارت دے پیرے جدید عبارتی عالماں نیں کیتے نیں۔

2۔ نیو کنگ جیمز ورژن (NKJV) شبد بہ شبد ادبی ترجمہ ائے جیہڑا تیکسٹس ریسیپٹس (Textus Receptus) نامی یونانی نُسخہ جات دی روایت دی بُنیاد اُتے ائے۔
ایہدی عبارتی تقسیم دوُجے ترجمیاں نالوں لمبی ائے ۔ ایہہ لمیاں اکائیاں سکھن والیاں دی مجموعی موضوع ویکھن وچ مدد کردیاں نیں۔

3۔ نیو تجدید شُدہ معیاری ورژن (NRSV) اک ترمیم شُدہ شبد بہ شبد ترجمہ ائے ۔ ایہہ ہیٹھاں دے دو جدیدورژنوں دے و چکار درمیانی نُکتہ بناوندا ائے ۔ اِیس دے پیراگراف دی تقسیم فاعلاں دی شناخت لئی کافی مددگار ہے

4۔ ٹوڈے انگریزی ورژن (TEV) اک شاندار برابر ترجمہ ائے جنہوں یونائٹڈ بائبل سوسائٹی نیں شائع کیتا ائے ۔ ایہہ بائبل دا ترجمہ اِیس انداز وچ کرن دی کوشش کردا ائے کے جدید انگریزی پڑھن یاں بولن والا یونانی عبارت دا مفہوم سمجھ سکدا ائے ۔ اکثر خاص طور اُتے انجیلاں وچ ایہہ NIV دی طراں پیریاں نُوں بولن والے دی بُنیاد اُتے تقسیم کردا ائے نہ کہ فاعلی بُنیاد اُتے ۔ ترجمے دے مقصداں دے حوالے نال ایہہ ایہڈا مددگار نئیں ائے۔ایہہ قابل غور دلچسپ گل ائے کے دونوں UBS4 اتے TEV اکو طباعتی ادارے دے شائع کردہ نیں پر اوہناں دیاں عبارتاں فرق نیں ۔

5۔ نیو یروشلیم بائبل (NJB) اک شاندار برابری دا ترجمہ ائے جیہڑا فرانسیسی کاتھولک ترجمے دی بُنیاد

اُتے ائے ۔ایہہ یورپین ظاہری تناسب تھوں عبارتی تقسیم دے موازنے لئی بوہت فائدہ مند ایں۔

6۔ طباعتی عبارت 1995 دی تجدیدی نیو امریکن معیاری بائبل (NASB) ائے جیہڑا شبد بہ شبد ترجمہ ائے ۔ آیت بہ آیت تبصرہ اِیس عبارتی تقسیم دی پیش روی کردا ائے ۔

تیجا اصُول :

تیجا اصُول ایہہ کے بائبل نُوں مختلف ترجمیاں وچ پڑھو ، تاں جے وسیع ممکنہ مطالب(مفہومی میدان وچ) اُتے گرفت حاصل کیتی جا سکے جیہڑے بائبل دے شبد اتے اکھان دے وس ہوندے نیں ۔ کئی واراں یونانی شبد یاں اکھان مختلف انداز وچ سمجھے جا سکدے نیں ۔ ایہہ مختلف ترجمے اوہناں ترجیحات نُوں سامنے لیاوندے نیں اتے یونانی نُسخہ جات دے فرقاں دی وضاحت اتے شناخت وچ مدد کردے نیں ۔ایہہ مذہبی تعلیم نُوں مُتاثر نئیں کردے پر لازمی طور قدیم الہامی لکھاری دی دتی ہوئی اصل عبارت تیکر پہنچن وچ ساڈی مدد کردے نیں۔

ایہہ تبصرہ سکھن والیاں نُوں اپنے ترجمے دی جانچ پڑتال لئی اک پھُرتیلا انداز دیندا ائے ۔ ایہہ تعریفی ہون لئی نئیں ائے پر ایہدے اُلٹ معلوماتی اتے وچار نُوں اُبھارن لئی ائے۔ کئی واری دُوجے ترجمے ساڈی مدد کردے نیں تاں جے اسیں جماعتی، پُر تُکبر اتے کسے محدود حلقے دے ناں ہو کے رہ جائیے ۔ ترجمہ کرن والیاں دیاں وڈے پیمانے دیاں ترجمہ کرن دیاں ترجیحات ہونیاں چاہیدیاں نیں تاں جے اوہ پہچان سکن دے قدیم عبارت کنی مُبہم ہو سکدی ائے ۔ ایہہ وڈی حیرانی دی گل ایں دے کناں وڈا معاہدہ اوہناں مسیحیاں دے وچ ایں جیہڑے بائبل نُوں اپنی سچائی دا ماخذ ہون دا دعویٰ کردے نیں۔ ایہناں اصُولاں نیں قدیم عبارت نال لڑن اُتے مجبُور کردیاں ہوئیاں مینوں میری تاریخی کیفیت اُتے قابُو پاون وچ مدد کیتی ائے ۔ مینوں اُمید ایں کے ایہہ تُہاڈے لئی وی اوہناں ایں برکت دا باعث ہووے گا۔

بوب اُطلے
مشرقی ٹیکساس بیپٹسٹ یونیورسٹی
جُون 27 ، 1996

بائبل دی چنگی سکھیا لئی رہنمائی

قابل تصدیق سچائی لئی ذاتی تحقیق

کیہ اسیں سچائی نُوں جان سکدے ہاں ؟ ایہہ کتھے پائی جاوندی ائے ؟ کیہ اسیں منطقی طور ایس دی تصدیق کرسکتے ہاں ؟ کیہ کوئی بُنیادی اختیار ائے ؟ کیہ کوئی واجب الوجود ہیگے نیں جو ساڈی دُنیا، ساڈی زندگیاں دی رہنمائی کر سکدے نیں ؟ کیہ زندگی دا کوئی مقصد ہے ؟ اسیں کیوں ایتھے ہاں ؟ اسیں کیہڑے پاسے جا رہے ہاں ؟ایہہ سوالات - سوالات جیہڑے سبھے صاحب عقل لوگ تصور کردے نیں - ایہناں نیں انسانی شعور نُوں ابتدائے وقت تھوں گھیرے وچ لے رکھیا ائے -(واعظ 1:13-18;3:9-11)- مینوں اپنی زندگی دے مرکباتی مرکز دیلئے ذاتی تحقیق اچھی طرح یاد ہے - میں چھوٹی عُمر وچ ہی اپنے خاندان وچ اہم طور پر دوُسروں دی گواہی دی بُنیاد پر مسیح پر ایمان لانے والا بن گیاں تھا- اتے پھر جیسے ہی میں بلوغت دی طرف ودھیاں، پرشن میری ذات اتے میری دُنیا دے بارے وچ وی ودھدے گئے- سادہ تہذیبی اتے مذہبی فرسودات مُجھے پیش آنے والے یاں پڑھے جانے والے تجربات نُوں معنی نہ دے سدے- یہ میرے لئے اُس شدید کٹھن دُنیا وچ جس وچ رہتا تھا دا سامنا کرتے ہوئے اُلجھن، تحقیق، اشتیاق اتے اکثر نااُمیدی دے احساسات دا وقت تھا-

بہت سے لوگ اِن بُنیادی سوالات دے جواگل رکھنے دا دعویٰ کرتے نیں، لیکن تحقیق و تفتیش دے بعد وچ نے دیکھا کہ اوہناں دے اُتر درج ذیل بُنیادوں دی بنا پر نیں : (1) ذاتی فلسفے (2) قدیم فرضی داستانیں (3) ذاتی تجربات یاں (4) نفسیاتی تجاویز- مُجھے تصدیق دے کُج دائرہ دار، کُج ثبوت، کُج انقلابیت دی ضرورت تھی جن دی بُنیاد پر میں اپنے دُنیاوی نظرئے، میرے مرکباتی مرکز، میرے رہنے دے منطق نُوں قائم رکھ سنُوں -

میں ایہناں نُوں اپنے بائبل دے مُطالعہ وچ پایا-میں ایہناں دے قابل اعتبار ہونے دیلئے ثبوتاں دی تحقیق شروع کردی جو مینوں درج ذیل وچ ملے: (1) بائبل دا تاریخی قابل اعتماد ہونا جیسا کہ آثار قدیمہ نے تصدیق دی ہے (2) پُرانے عہد نامے دی نبوتوں دی دُرستگی (3) بائبل دے پیغام وچ اپنے انشا سے سولہ سو برس تک وحدانیت اتے (4) لوگوں دی ذاتی گواہیاں جن دی زندگیاں مُستقل طور پر بائبل سے ناطہ جوڑنے دے بعد تبدیل ہو گئیں- مسیحیت بطور ایمان اتے یقین دے وحدانی نظام دے انسانی زندگی دے پچیدہ سوالوں دیلئے اہلیت رکھتی ہے - نہ صرف یہ اک انقلابی ساخت فراہم کرتی ہے بلکہ بائبل دے ایمان دے تجرباتی پہلو نے مُجھے جذباتی شادمانی اتے پائیداری بخشی-

میں وچار کیتا کہ میں اپنی زندگی دا مرکباتی مرکز پا لیا ہے یعنی مسیح جو کلام دے وسیلے سے وی جانا جاتا ہے - یہ اک تیز تجربہ اک جذباتی رہیا کردا سگا- بحر حال ، مُجھے اوی وی اوہ صدمہ اتے درد یاد نیں جب یہ مُجھ پر نمُودار ہونا شروع ہوا کہ ایس کتاب دے کتنے مختلف تراجم دی ودالت دی گئی ہے اتے کدی کدائیں اک ہی کلیسیائواں وچ اتے مکتبہ فِکر وچ وی-بائبل دے قابل اعتبار ہونے اتے الہیات دی تصدیق انجام نہ تھا بلکہ محض ابتدا تھی-میں اجیہے کلام دے بہت سے مختلف حوالوں دے متفرق اتے متضاد تراجم دی تصدیق یاں تردید کرسکتا ہوں اوہناں سے جو ایس دی حاکمیت اتے قابل اعتبار ہونے دا دعویٰ کرتے سگے ؟

یہ کم میرا مقصد حیات اتے ایمان دی یاترا بن گیا- میں جان دا سگا کہ مسیح وچ میرے ایمان نے (1) مُجھے بڑا اطمینان اتے

شادمانی دی۔ میرا ذہن میری ثقافت (جدیدیت سے قبل) دے نظریہ اضافیت دے وسط وچ چند غیر مشروط دی تلاش وچ تھا (2) تضاداتی مذہبی انظام (دُنیا دے مذاہب) دی مذہبی تعلیم ۔ اتے (3) جماعتی غرور ۔ قدیم مواد دے تراجم دیلئے اپنی

مصدقی رسائیوں دی تلاش وچ ، وچ اپنی ہی تاریخی، تہذیبی، جماعتی اتے تجرباتی تعصگل نُوں پا کر بہت حیران ہوا۔وچ اکثر بائبل اپنے ذاتی نظریات نُوں مضبوط کرنے دیلئے پڑھتا تھا ۔ وچ ایسے مذہبی تعلیم دی بُنواد بناتے ہوئے دوُسروں پر تنقید دیلئے استعمال کرتا تھا اتے ایس دے ساتھ ساتھ اپنی ذاتی عدم تحفظات اتے نُوں تاہیوں دی دوبارہ توثیق کرتے ہوئے ۔ میرے لئے یہ قابل عمل ہوتے دیکھنا کتنا دردمند تھا !

حالانکہ میں کدی وی مکمل طور پُر مقصد ننیں ہو سکدا پر میں بائبل دا بہتر مُطالعہ کرن والا بن سکدا ہاں ۔ میں اپنے تعصبات نُوں اوہناں دی شناخت کردیاں ہوئیاں اتے اوہناں دی موجودگی نُوں من دیاں ہوئیاں محدود کرسکدا ہاں ۔ میں تا حال اوہناں تھوں آزاد ننیں ہاں پر میں اپنی ذاتی کمزوریانال مقابلہ کیتا ائے ۔ مترجم اکثر بائبل دے اچھے مُطالعہ دا سب تھوں وڈا دُشمن ہووندا ائے ۔مینوں کُجھ قیاس اولین دا اندراج کرن دیوں جیہڑا میں اپنے بائبل وچ لیاوندا ہاں تا کہ قارئین میرے نال اوہناں دا مُشاہدہ کر سکن :

ا۔ قیاس اولین:

ا۔ میں ایمان رکھتا ہوں کہ بائبل اک سچے پرمیشور دا واحد الہی ذاتی مُداشفہ ہے ۔ ایس لئے یہ حقیقی الہی لکھاری (روُح اُلقدس) دے مقاصددی روشنی وچ انسانی مُصنف دے ذریعے سے خاص تاریخی پس منظر وچ لکھے گئے طور دا ترجمہ دیاں جائے۔

ب۔ میں ایمان رکھتا ہوں کہ بائبل عام شخص ۔ تمام لوگوں دیلئے لکھی گئی۔ پرمیشور نے اپنے آپ نُوں ہم سے تاریخی اتے تہذیبی سیاق و سباق وچ واضح طور پر گل کرنے دیلئے موافق ائے۔ پرمیشور سچائی نُوں ننیں چُھپاتا۔ اوہ چاہتا ہے کہ ہم سمجھ پائیں ۔ ایس لئے ایس دا اوہناں ایام دی روشنی وچ ترجمہ ہونا چاہئیے نہ کہ ساڈے۔ بائبل دا ساڈے لئے اوہ مفہوم ننیں ہونا چاہئیے جو ایس دا کوی وی اوہناں دیلئے نہ تھا جنہوں نے سب سے پہلے بائبل پڑھی یاں سُنی تھی ۔ یہ اوسطً انسانی ذہن دے سمجھنے دے قابل ہے اتے ایس وچ عام انسانی ابلاغ دی صُورتیں اتے تکنیدیں استعمال ہوئی نیں ۔

ج۔ میں ایمان رکھدا ہاں کہ بائبل وچ اک متحدہ پیغام اتے مقصد ہے ۔ یہ خُود اپنی تردید ننیں کرتی حالانکہ ایس وچ مُشکل اتے خلاف قیاس حوالے نیں ۔ پس، بائبل دا سب سے بہترین مترجم بائبل ازخُود ہے ۔

د۔ میں ایمان رکھتا ہوں کہ ہر حوالہ (نبوتوں دے علاوہ) وچ حقیقی الہامی لکھاری دے مقصد دی بُنیاد پر اک اتے صرف اک مفہوم ہوتا ہے ۔ حالانکہ ہم کوی وی مُکمل طور پُر یقین ننیں ہو سکتے کہ ہم حقیقی لکھاری دے مقصد نُوں جانتے نیں ، بہت سی علامتیں ایس سمت وچ اشارہ کرتی نیں :

ا۔ پیغام دے اظہار دیلئے چُنا گیاں ادبی فن پارہ (ادبی قسم)۔

۲۔ تاریخی پس منظر اتے / یاں خاص موقع جس نے تحریر نُوں ظاہر دیاں۔

۳۔ پُوری کتاب دا ادبی سیاق و سباق ایس دے ساتھ ساتھ ہر اک ادبی ادائی۔
۴۔ ادبی ادائی دی عبارتی تزئین (خاکہ) جب اوہ پُورے پیغام سے تعلق پیدا کرتے نیں ۔
۵۔ مخصُوص گرائمر دے اجزا جو پیغام پہنچانے دیلئے استعمال ہوئے نیں ۔
۶۔ پیغام نُوں پیش کرنے دیلئے چُنے گئے شبداں۔
۷۔ متوازی حوالے۔

ایہناں وچوں ہر اک طول و عرض دی تحقیق ساڈی حوالے دی تحقیق دا حصّہ بن جاتا ہے ۔ ایس سے قبل کہ وچ بائبل دے اچھے مُطالعہ دیلئے اپنے طریقہ دار دی وضاحت کروں مُجھے کُج غیر مناسب طریقہ دار بیان کرنے دیں جو آج کل استعمال وچ عام نیں اتے جنہوں نے تراجم دی اتنی زیاں‌دہ اقسام پیدا کردی نیں اتے جن سے ایس وجہ سے پرہیز دیاں جانا چاہئیے:

II۔ غیر مُناسب طریقہ دار:

ا۔بائبل دی کتابوں دے ادبی سیاق و سباق نُوں نظر انداز کرنا اتے ہر فقرے، جُز یاں حتی کہ انفرادی شبداں نُوں سچائی دے بیانات دے طور استعمال کرنا جو لکھاری دے مقصد یاں وسیع اُلنظر سیاق و سباق سے غیر متعلقہ ہو۔ یہ اکثر "عبارتی ۔ ثبوت" کہلاتا ہے ۔

ب۔ کتابوں دے تاریخی پس منظر نُوں نظر انداز کرتے ہوئے ، اُس فرضی تاریخی پس منظر دے مُتبادل سے جس نُوں از خُود عبارت سے کم یاں کوئی معاونت حاصل ننیں ہوتی ۔

ج۔ کتابوں دے تاریخی پس منظر نُوں نظر انداز کرتے ہوئے اتے اُسے ایسے مُقامی اخبار دے طور پر پڑھتے ہوئے جو بُنیادی طور پر جدید انفرادی مسیحیوں دیلئے لکھا گیاں ہو۔

د۔ کتابوں دے تاریخی پس منظر نُوں نظر انداز کرتے ہوئے اتے عبارت نُوں تمثیلی طور فلسفیانہ / الہیاتی پیغام وچ بدلتے ہوئے جو مُکمل طور حقیقی لکھاری دے ارادے اتے پہلے سُننے والوں سے غیر متعلقہ ہو۔

ر۔ اصل پیغام نُوں کسی دے ذاتی الہیاتی نظام، دلپسند مذہبی تعلیم یاں ہم عصر مسئلے سے بدلتے ہوئے نظر انداز کرناجو حقیقی لکھاری دے مقاصد اتے بیان کردہ پیغام سے غیر متعلقہ ہو۔ یہ مظہر قُدرت اکثر بائبل دے ابتدائی مُطالعہ دی بطور مقرر دے اختیار وضع کرنے دے ذریعے دی تقلید کرتا ہے ۔ یہ اکثر "قاری دے رد عمل" دا حوالہ دیندا ہے ("عبارت دا میرے لئے دیاں مطلب ہے" ترجمہ) ۔

حقیقت وچ ترجمے دے عمل دے دوران تمام تینوں اجزا شامل رکھنے چاہئیے۔ تصدیق دے طور پر میری تفسیر پہلے دو اجزا پر مرنُوں‌ز ہے : حقیقی لکھاری اتے عبارت۔ وچ نے مُمکنہ طور پر اوہناں بدسلودیوں دے رد عمل دے طور پر ایسا دیاں جن دا وچ نے مُشاہدہ دیاں (1) عبارتوں نُوں تمثیلی یاں روُحانی بنانا اتے (2) "قاری دا رد عمل" ترجمہ (ایس دا میرے لئے دیاں مطلب ہے)۔ بدسلودی ہر مرحلے پر وقوع ہو سکتی ہے ۔ہوچ ہمیشہ اپنے مقاصد ، تعصگل، تکنیدیں اتے دستوُر اُلعمل نُوں پر کھنا چاہئیے مگر ہم اِننیں کیویں پرکھ سکتے نیں جب اگر ترجمے دیلئے کوئی حدیں نہ ہوں کوئی حد ننیں ، کوئی طریقہ دار ننیں ؟ یہ اوہ مُقام ہے جہاں مُصنفاتی ارادہ اتے عبارتی ساخت مُجھے مُمکنہ مُستند تراجم دے دائرہ دار نُوں محدود کرنے دیلئے کُج طریقہ دار

فراہم کرتا ہے۔
اِن غیر مُناسب مطالعاتی تکنیئوں‌دی روشنی وچ بائبل دے اچھے مُطالعہ اتے ترجمے دیلئے اوہ نُون سی مُمکنہ رسائیانیں جو تصدیق اتے استحکم دا دائرہ فراہم کرتی نیں ؟

III ۔ بائبل دے اچھے مُطالعہ دیلئے مُمکنہ رسائیاں‌ں:

ایس نُکتے پروچ تشریح دی خاص ادبی قسم دی مُنفرد تکنیئوں‌دی گل ننیں کر رہا بلکہ عمومی تشریح و تاویل دے اصُولوں دی گل کرتا ہوں جو ہر قسم دے بائبل دی عبارتوں دیلئے مُستند نیں ۔ ادبی قسم دی خاص رسائیوں دیلئے "بائبل نُوں اپنی مُکمل قدروقیمت دے ساتھ کیویں پڑھا جائے" اک اچھی کتاب ہے جو گورڈن فی اتے ڈگلس سٹیوارٹ نے لکھی ہے اتے اُسے زوندروان نے شائع دیاں ہے ۔

میرا طریقہ دار ابتدائی طور پر روُح اُلقدس نُوں بائبل دے چار پڑھنے دے شخصی ادوار دے ذریعے واضح کرنے دیلئے اجازت دیتے ہوئے قارئین پر مرنُوں‌ز ہے۔ یہ روُح اُلقدس ، عبارت اتے پڑھنے والے بُنیادی بناتا ہے نہ کہ ثانوی ۔ یہ پڑھنے والے نُوں تبصرہ نگار سے غیر ضروری اثر لینے سے وی محفُوظ رکھتا ہے ۔وچ نے یہ کہتے ہوئے سُنا ہے : "بائبل تبصروں پر بہت زیاں‌دہ روشنی ڈالتی ہے "۔ یہ مُطالعاتی امداد دی قدرو قیمت کم کرنے دا مفہوم ننیں ہے بلکہ ایس دے بجائے اوہناں دے استعمال دیلئے مُناسب اوقات دی دلیل ہے ۔
ہم اپنی تشریح دی ازخُود عبارت سے معاونت کرسکتے نیں ۔ پانچ مندرجات کم از کم محدود تصدیق فراہم کرتے نیں :

1۔ حقیقی لکھاری دا
   ا۔ تاریخی پس منظر
   ب۔ ادبی سیاق و سباق
2۔ حقیقی مُصنف دی درج ذیل ترجیح
   ا۔ گرائمر دی ساختیں (نحو علم)
   ب۔ ہم عصر کم دا استعمال
   ج۔ ادبی قسم
3۔ مناسب دی ساڈی سمجھ
   ا۔ متعلقہ متوازی حوالے

ایہہ ضروری ہے کہ اپنی تشریح دے پس پُشت اسباب اتے منطق فراہم کر سدیں ۔ بائبل، ایمان اتے عمل دیلئے ہمارا واحد ذریعہ ہے ۔ افسوس دے ساتھ ، مسیحی اکثر جو یہ سکھاتی یاں تصدیق کرتی ہے سے اتفاق ننیں کرتے۔ بائبل دی الہیت پر دعویٰ خُود شکستی ہے اتے پھر ایمانداروں دیلئے جو یہ سکھاتی اتے طلب کرتی ہے پر مُتفق نہ ہونا۔
درج ذیل تشریحی بصیرت فراہم کرنے دیلئے چار مُطالعاتی ادوار وضع کئے گئے نیں :

ا۔ پہلا مُطالعاتی دور :

۱۔ بائبل نُوں اک ہی نشست وچ پڑھیں۔ ایسے دوبارہ مختلف ترجمے وچ پڑھیں ، مُمکنہ طورپر مختلف ترجمے دے نظریئے سے۔

ا۔ لفظ بہ لفظ (NKJV,NASB,NRSV)

ب۔ قوت عمل رکھنے والا مساوی (TEV,JB)

ج۔ مُفصل بیان (زندہ بائبل، طوالتی بائبل)

۲۔ مُکمل تحریر دا مرکزی مقصد تلاش کریں ۔ اوہدے موضوع دی شناخت کریں ۔

۳۔ ادبی ادائی، باب، پیرے یاں فقرے نُوں جُدا (اگر مُمکن ہو) کریں جو واضح طور ایس مرکزی مقصد یاں موضوع دا اظہار کرتے ہوں ۔

۴۔ قوی تر ادبی اقسام دی شناخت کریں ۔

ا۔ پُرانا عہد نامہ

(۱) عبرانی بیانہ

(۲) عبرانی شاعری (حکمتی مواد ، زبُور)

(۳) عبرانی نبوتیں (نثر، شاعری)

(۴) شریعتی قوانین

ب۔ نواں عہد نامہ

(۱) بیانیہ (انجیلیں، اعمال)

(۲) تمثیلیں (انجیلیں)

(۳) خطوط / رسُولوں دے خط

(۴) الہامی مواد

ب۔ دوُسرا مُطالعاتی دور:

۱۔ مُکمل کتاب دوبارہ اہم موضوعات یاں عُنوان دی شناخت دی تلاش دیلئے پڑھیں ۔

۲۔ اہم موضوعات دا خاکہ کھینچیں اتے اوہناں دے مواد نُوں سادہ فقرے وچ مُختصر بیان کریں ۔

۳۔ اپنے بیانی مقصد اتے وسیع خُلاصے دی مُطالعاتی امداد دے ساتھ پڑتال کریں ۔

ج۔ تیسرا مُطالعاتی دور :

۱۔ مُکمل کتاب نُوں تاریخی پس منظر دی شناخت اتے خاص مواقعے جو اِن دی تحریر دیلئے از خُود بائبل دی کتاب وچ سے نیں دی تلاش دیلئے دوبارہ پڑھیں ۔

۲۔ اوہناں تاریخی عناصر دی فہرست درج کریں جن دا بائبل دی کتاب وچ ذکر ہوا ہے ۔

ا۔ مُصنف

ب۔ تاریخ

ج۔ حصُول کُنندہ

د۔ تحریر دا خاص سبب

ر۔ تہذیبی پس منظر دے پہلو جو مقصدِ تحریر سے مُناسبت رکھتے نیں

س۔ تاریخی شخصیات اتے واقعات دیلئے حوالے

۳۔ بائبل دی کتاب دے اُس حصّے دے اپنے خُلاصے نُوں پیراگراف دی سطح پر وسعت دیں جس دی آپ تشریح کر رہے نیں ۔ ہمیشہ ادبی ادائی دی شناخت اتے خُلاصہ بنائیں۔ یہ بہت سے ابواب یاں پیرے ہو سکتے نیں ۔ یہ آپ نُوں حقیقی لکھاری دی منطق اتے عبارتی تزئین دی تقلید دے اہل کرتا ہے ۔

۴۔ مُطالعاتی امداد دا استعمال کرتے ہوئے تاریخی پس منظر دی پڑتال کریں ۔

د۔ چوتھا مُطالعاتی دور:

۱۔ مخصُوص ادبی ادائی دا دوبارہ مختلف تراجم وچ مُطالعہ کریں :

ا۔ لفظ بہ لفظ (NKJV,NASB,NRSV)

ب۔ قوت عمل رکھنے والا مساوی (TEV,JB)

ج۔ مُفصل بیان (زندہ بائبل، طوالتی بائبل)

۲۔ ادبی یاں گرائمر دی ساختوں نُوں دیکھیں

ا۔ دُہرائے گئے فقرے ، افسیوں 1:6,12,13

ب۔ دُہرائی گئی گرائمر دی ساختیں ، رومیوں 8:31

ج۔ موازناتی تصورات

۳۔ درج ذیل اجزا دا اندراج کریں :

ا۔ اہم اصطلاحات

ب۔ خلاف معمول اصطلاحات

ج۔ اہم گرائمر دی ساختیں

د۔ خاص طور پر مُشکل شبداں، جُز اتے فقرے

۴۔ متعلقہ متوازی حوالوں نُوں دیکھیں

ا۔ درج ذیل دے استعمال سے اپنے موضوع پر واضح سکھانے والے حوالے نُوں دیکھیں:

(۱) "مُنظم الہیاتی" کتابیں

(۲) حوالہ جاتی بائبلیں

(۳) مُطابقاتیں

ب۔ اپنے موضوع دے اندر مُمکنہ قول محالی جوڑوں دیلئے دیکھیں ۔ بہت سی بائبل دی سچائیاں مُقامی لسانی جوڑوں وچ پیش دی جاتی نیں ، بہت سے جماعتی تصادم عبارتی ثبوت سے پیدا ہوتے نیں جو کہ بائبل دے الجھائو دا جُزوی سبب ہے ۔ پُوری بائبل الہامی ہے اتے ہوچ ایس دا مُکمل پیغام اخذ کرنا چاہئیے تا کہ اپنی تشریح وچ کلام دی

متوازنیت لا سدیں ۔

ج۔ اُسی کتاب ، اُسی لکھاری یاں اُسی ادبی قسم دے اندر متوازی پہلوئوں دیلئے دیکھیں ، بائبل از خُود اپنی بہترین تشریح کرتی ہے کیوں جے ایس دا اک ہی لکھاری یعنی روُح اُلقدس ہے ۔

۵۔ تاریخی پس منظر اتے واقعات دے اپنے مُشاہدات دی پڑتال دیلئے مُطالعاتی امداد دا استعمال کریں :

ا۔ تحقیقی بائبل

ب۔ بائبل انسائیکلوپیڈیاں، حوالہ جاتی کتابیں اتے لُغات

ج۔ بائبل دے تعارف

د۔ بائبل دے تبصرے (اپنی تحقیق وچ ایس نُکتے پر ، ایماندار جماعت نیز ماضی اتے حال نُوں ایس اہل کریں کہ اوہ آپ دی ذاتی تحقیق دی امداد اتے دُرستگی کرسدیں۔

IV ۔ بائبل دی تشریح دا استعمال:

ایس نُکتے پر ہم استعمال دی طرف جاتے نیں ۔ آپ نے عبارت نُوں اوہدے حقیقی پس منظر وچ سمجھنے وچ وقت گُذارا، اب آپ ایسے اپنی زندگی ، اپنی تہذیب وچ وی استعمال کریں ۔وچ بائبل دے اختیاںر دی تعریف "اوہ سمجھ جو حقیقی بائبل دا لکھاری اپنے ایاںم وچ کہتا تھا اتے اوہی سچائی ساڈے ایاںم وچ استعمال کرتا ہے" دے طور کرتا ہے ۔

استعمال نُوں ہمیشہ حقیقی لکھاری دے ارادے دی دونوں وقت اتے منطق وچ تشریح دی تقلید کرنی چاہئیے۔ ہم کوی وی بائبل دے حوالے نُوں اپنے ذاتی ایاںم وچ استعمال ننیں کر سکتے جب تک کہ جانیں کہ یہ اپنے ایاںم وچ دیاں کہتی تھی ۔ بائبل دے حوالے دا کوی وی اوہ مطلب ننیں ہونا چاہئیے جو کوی تھا ہی ننیں ۔

آپ دا تفصیلی خُلاصہ پیراگراف دی سطح پر (مُطالعاتی دور نمبر 3) آپ دی رہنمائی ہوگا۔ استعمال پیراگراف دی سطح پر

ہونا چاہئیے نہ کہ لفظ دی سطح پر۔ شبداں دے مطالب صرف سیاںق و سباق وچ ہی ہوتے نیں، جُز دے مطالب صرف سیاںق و سباق وچ ہی ہوتے نیں اتے فقروں دے مطالب وی صرف سیاںق و سباق وچ ہی ہوتے نیں ۔ تشریحی عمل وچ واحد الہامی شخص حقیقی لکھاری ہی ہے ۔ ہوچ روُح اُلقدس دی ہدایت سے صرف اوہدے خیاںل دی پیروی کرنی چاہئیے۔ مگر ہدایت الہام ننیں ہے ۔ یہ کہنا کہ "پربھو یُوں فرماتا ہے" ہوچ حقیقی لکھارے دے ارادے سے مُستقل رہنا چاہئیے۔ استعمال خاص طور پر پُوری تحریر دے عمومی مقصد ، خاص ادبی ادائی اتے پیرگراف دی سطح دی افُداری ترویج سے متعلقہ ہونا چاہئیے۔

ساڈے آج دے دور دے مسائل نُوں بائبل وچ عمل دخل مت کرنے دیں، بائبل نُوں خُود بولنے دیں ۔ ایس دے لئے ضروری ہے کہ ہم عبارت سے اصُول اخذ کریں ۔ یہ مستند ہے اگر عبارت اُصول دی معاونت کرتی ہے ۔ لیکن بدقسمتی سے بہت دفعہ ساڈے اصُول صرف "ساڈے" ہی ہوتے نیں ۔ نہ کہ عبارت دے اصُول ۔

بائبل وچ استعمال کرتے ہوئے یہ یاںد رکھنا ضروری ہے کہ (ماسوائے نبوتوں دے) اک اتے صرف اک مفہوم ہی کسی خاص بائبل دی عبارت دیلئے مُستند ہے ۔ یہ مفہوم حقیقی لکھارے دے اُس ارادے سے متعلقہ ہوتا ہے جس بحران یاں ضرورت نُوں اوہ اپنے دور وچ وچ مخاطب کرتا ہے ۔ بہت سے مُمکنہ استعمال ایس مفہوم سے اخذ کئے جا سکتے نیں ۔ استعمال حصُول کُنندہ

دی ضرورت دی بُنیاد پر ہو گا لیکن حقیقی لکھارے دے مفہوم سے متعلقہ ہونا چاہئیے۔

V۔ تشریح دے روُحانی پہلو:

اب تک تشریح اتے استعمال وچ شامل منطقی اتے عبارتی عمل پر وچ نے گل چیت دی ہے ۔اب مُجھے مختصراً تشریح دے روُحانی پہلو پر گل کرنے دیں ۔ درج ذیل پڑتالی فہرست میرے لئے مددگار رہی ہے :

ا۔ روُح اُلقدس دی مدد دیلئے دُعا کریں (بحوالہ پہلا کرنتھیوں2:16-1:26)۔

ب۔ شخصی مُعافی اتے دانستہ پاپوں سے پادی دیلئے دپعا کریں (بحوالہ پہلا یوحنا 1:9)۔

ج۔ پرمیشور نُوں جاننے دیلئے بڑی خواہش دیلئے دُعا کریں (بحوالہ زبُور 19:7-14;42:1ff;119:1ff) ۔

د۔ اپنی زندگی وچ کوئی وی نئی بصیرت استعمال کریں ۔

ر۔ صابر اتے سکھانے والے رنیں ۔

یہ بہت مُشکل ہے کہ منطقی عمل اتے روُح اُلقدس دی روُحانی قیاںدت دے درمیان توازن برقرار رکھیں ۔ درج ذیل اقتباس نے مُجھے اِن دونوں وچ یہ توازن رکھنے وچ معاونت دی ہے :

ا۔ جیمز ڈبلیو سائر دی کتاب ”مُبالغائی کلام“ صفحہ 18-17 سے ”ہدایت پرمیشور دے لوگوں دے ذہنوں وچ آتی ہے ۔ نہ کہ محض روحانی اعلیٰ نُوں ۔ بائبل دی مسیحیت وچ کوئی گُرو کلاس ننیں ہے ، کوئی ہدایت ننیں ، کوئی ایسے لوگ ننیں کہ جنہاں دے ذریعے سے مُناسب تشریح جاری ہو۔ اتے ایس لئے چونکہ روُح اُلقدس خاص نعمتیں جیسا کہ حکمت، سمجھ اتے روُحانی امتیازیت دیندا ہے ، اوہ اِن نعمت یافتہ مسیحیوں نُوں ذمہ داری ننیں دیندا کہ اوہ ااوہدے کلام دے واحد با اختیار تشریح کرنے والے ہوں ۔ یہ پرمیشور دے ہر اک بندے پر منحصر ہے کہ اوہ بائبل دے حوالے دے ذریعے سے عدالت کرنا اتے امتیاز کرنا سیکھیں جو خُود اختیار دے طور ٹھہرتا ہے حتی کہ اوہناں دیلئے جن نُوں پرمیشور نے خاص صلاحیتیں بخشی نیں ۔ لب لباب یہ ہے کہ جو اندازہ وچ پُوری کتاب دے دوران کر رہا ہوں اوہ یہ ہے کہ بائبل پرمیشور دا تمام انسانیت دا الہی مُکاشفہ ہے کہ یہ ہمارا تمام معاملات دیلئے بُنیادی اختیار ہے جس دے بارے وچ یہ گل ہے کہ مُکمل بھید ننیں ہے بلکہ ہر تہذیب وچ عام لوگوں دیلئے مناسب طور قابل سمجھ ہے “۔

ب۔ دیردے گارڈ پر، جو برنارڈ ریم دی کتاب ”پروٹسٹنٹ بائبل دی تشریح“ صفحہ 75 وچ پایاں گیاں ہے :
دیردے گارڈ دے مطابق ، بائبل دی گرائمر دی، لُغاتی اتے تاریخی تحقیق ضروری تھی مگر بائبل دے حقیقی مُطالعی دیلئے تمہیدی۔ ”بائبل نُوں پرمیشور دے کلام دے طور پڑھنے دیلئے سانوں اپنے مُنہ وچ دل دے نال پڑھنا چاہئیے ایس خواہش دے نال کہ پرمیشور دے ساتھ ہم کلام ہو رہے نیں ۔ بائبل نُوں بے دھیانی وچ، نصابی طور ، پیشہ ورانہ یا بے خیالی وچ پڑھنا بائبل نُوں پرمیشوردے کلام دے طور پڑھنا ننیں ہے۔ اتے جب کوئی ایسے عشقیہ خط دی طرح پڑھتا ہے تو تب ہی اوہ ایسے پرمیشور دے کلام دے طور پڑھتا ہے“۔

ج۔ ایچ، ایچ راولے دی ”بائبل دی مُطابقات“ وچ صفحہ 19 ۔”نہ محض بائبل دی شعوری سمجھ دے طور بحر حال مکمل طور ہی ایس دے تمام قدر رکھی جا سکتی ہے۔ یہ ایسی گھٹیاں سمجھ دیلئے ننیں بلکہ یہ مُکمل سمجھ دیلئے ضروری

ہے۔ اتے گرچہ یہ مُکمل ہے تو ایسے ایس کتاب دے روُحانی فضائل دیلئے روُحانی سمجھ دی طرف جانا ہے ۔اتے اُس روُحانی سمجھ دیلئے شعوری ہوشمندی سے بڑھکر کر وی کُج ہونا ضروری ہے ۔ روُحانی چیزوں دی روُحانی امتیازیت ہوتی ہے اتے بائبل دے طُلبا نُوں روُحانی قبُولیت دے روئیے دی ضرورت ہوتی ہے یعنی پرمیشور نُوں ڈھونڈنے دی جُستجو کہ اوہ اپنا آپ پرمیشور نُوں دے سدے یعنی گرچہ اُسے اپنی سائنسی تحقیق سے بالاتر ہو کر اُس تمام کتابوں سے عظیم تر دی زرخیز وراثت وچ سے گُزرنا ہو گا"۔

VI ۔ ایس تبصرے دا طریقہ دار:

یہ مُطالعاتی رہنما تبصرہ آپ دے تشریحی عمل نُوں درج ذیل انداز وچ امداد بہم پہنچانے دیلئے وضع دیاں گیاں ہے :

ا۔ مختصر تاریخی خاکہ ہر کتاب دا تعارف دیندا ہے ۔ جب آپ "مُطالعاتی دور نمبر 3" کر چُکتے نیں تو ایس معلومات دی پڑتال کریں ۔

ب۔ سیاق و سباق دی بصیرت ہر باب دے شروع وچ دی گئی ہے ۔ یہ آپ نُوں دیکھنے وچ معاونت کرے گا کہ کیویں ادبی اکائی وضع دی گئی ہے ۔

ج۔ ہر باب یاں اہم ادبی ادائی دے شروع وچ ، عبارتی تقسیم اتے اوہناں دے بیانیہ عنوانات درج ذیل کئی جدید تراجم سے فراہم کئے گئے نیں ۔

۱۔ یونائیٹڈ بائبل سوسائٹی یونانی عبارت، تجدید شُدہ چوتھا ایڈیشن (UBS4) ۔

۲۔ نیو امریکن معیاری بائبل ، 1995 تجدیدی (NASB) ۔

۳۔ نیو کنگ جیمز ورژن (NKJV) ۔

۴۔ نواں تجدیدی معیاری ورژن (NRSV) ۔

۵۔ آج دا انگریزی ورژن (TEV) ۔

۶۔ یروشلیم بائبل (JB) ۔

عبارتی تقسیم الہامی نہیں ہے ۔ انہیں سیاق و سباق سے معلوم دیاں جانا چاہئیے۔ مختلف تراجم دے ہروضوں اتے الہیاتی پہلوئوں سے کئی جدید تراجم دا موازنہ کرنے سے ہم حقیقی لکھاری دی سوچ دی فرضی ساخت دا جائزہ لے سکتے نیں ۔ ہر پیراگراف وچ اک اہم سچائی ہوتی ہے ۔ یہ "عنوانی فقرہ" یاں "عبارت دا مرکزی خیال" کہلاتا ہے ۔

یہ مُتحدہ سوچ مناسب تاریخی اتے گرائمر دی تشریح دیلئے کُلید ہے ۔ کسی نُوں وی پیراگراف سے کم کوی وی تشریح ، تبلیغ یاں سکھانا نہیں چاہئیے۔ یہ وی یاد رکھیں کہ ہر پیراگراف ارد گرد دے پیروں سے متعلقہ ہوتا ہے ۔ ایسی لئے پُوری کتاب دا پیرے دی سطح دا خُلاصہ اتنا اہم ہے ۔ ہوچ حقیقی الہامی لکھاری دے مُخاطب کردہ موضوع دے منطقی بہائو دی تقلید دے اہل ہونا چاہئیے۔

د۔ بوب دے نوٹس تشریح دی آیت بہ آیت رسائی دی تقلید کرتے نیں ۔ یہ ہوچ حقیقی لکھاری دی سوچ دی تقلید پر

مجبُور کرتی ہے - نوٹس درج ذیل عوامل سے

معلومات فراہم کرتے نیں :

۱۔ ادبی سیاق و سباق

۲۔ تاریخی، تہذیبی بصیرت

۳۔ گرائمر دی معلومات

۴۔ شبداںی تحقیق

۵۔ متعلقہ متوازی حوالے

ر۔ تبصرے وچ چند نُدات پر، نئی امریدی معیاںری ورژن (1995 update) دی مطبوعہ عبارت دیگر کئی جدید تراجم دے ورژنوں دے اضافہ دے ساتھ پیش دی گئی ہے

۱۔ نیو کنگ جیمز ورژن (NKJV) ، جو "ٹیکسٹس ریسیپٹس" Textus Receptus دے عبارتی نُسخہ جات دی تقلید کرتا ہے -

۲۔ نواں تجدیدی معیاںری ورژن (NRSV) ، جو تصیحی معیاںری ورژن دیلئے نیشنل نُونسل برائے کلیسیاںئوں دی لفظ بہ لفظ دوبارہ جانچ پڑتال ہے -

۳۔ روز حاضر دا انگریزی ورژن (TEV) ، جو امریکن بائبل سوسائٹی دے قوت عمل دے مساوی ترجمہ ہے -

۴۔ یروشلیم بائبل (JB) ، جو فرانسیسی داتھولك دے قوت عمل مساوی ترجمے دی بُنواںد پر انگریزی ترجمہ ہے -

س۔ اوہناں دیلئے جو یونانی ننیں پڑھتے، انگریزی ترجمے دا موازنہ عبارت وچ مسئلے دی شناخت دیلئے معاونت کرسکتا ہے :

۱۔ نُسخہ جاتی متفرقات

۲۔ شبداں دے متبادل مطالب

۳۔ گرائمر دی رُو سے مُشکل عبارتیں اتے بناوٹ

۴۔ مبہم عبارتیں

حالانکہ انگریزی تراجم اِن مسائل نُوں حل ننیں کرسکتا، لیکن اوہ اننیں گہری اتے تفصیلی تحقیق دیلئے اہدافی مُقام ضرور دے سکتے نیں -

ص۔ ہر باب دے اختتام پر متعلقہ سوالات برائے مباحثہ فراہم کئے گئے نیں جو اُس باب دے اہم تشریحی معاملات دیلئے اہداف دی سعی نیں۔

یوحنا دا تعارف (Introduction to John)

ابتدائی کلمات:

ا۔ متی اتے لوُقا یسوع دی پیدائش تھوں شروع کرے ائیں ۔ مرقس اُس دے بپتُسمہ تھوں شروع کردا ائے لیکن یوحنا دُنیا دی تخلیق تھوں شروع کردا ائے ۔

ب۔ یوحنا ناصرت دے یسوع دی مرتبہ پرمیشوروندی کو پہلے باب دی پہلی آیت تھوں مکمل پیش کردا ائے اتے اِس تادید کو پُوری انجیل وچ دُہراتا ائے ۔ نحوی تردیب دی
انجیلیں اِس سچائی کو بوہت بعد وچ پیش کرتی ائیں (مسیحائی بھید)۔

ج۔ ظاہری طور یوحنا اپنی انجیل کو نحوی انجیلوں دی بُنیادی توثیق دی روشنی وچ تشدیل دیتا ائے ۔ وہ یسوع دی زندگی اتے تعلیمات کو ابتدائی کلیسیا(اخیری پہلی صدی) دی ضرورتوں دی روشنی وچ تشریح اتے اضافہ کرنے دی کوشش کردا ائے ۔وہ آخری رسولی گواہ سگا۔

د۔ یوحنا اپنی یسوع دے بارے وچ تمثیل نُمائی دی ساخت مسیحا دے گرد رکتا دکھائی دیتا ائے ۔

۱۔ سات معجزات / نشانات اتے اُن دی تشریح

۲۔ افراد تھوں ستائیس مُلاقاتیں اتے مدالمات

۳۔ چند اُتیستش اتے تہواروں دے دن

ا۔ سبت

ب۔ عید فسح (بحوالہ ابواب 6-5)

ج۔ عید خیام (بحوالہ ابواب 10-7)

د۔ عید تجدید(بحوالہ 39-10:22)

۴۔ ”میں ہوُں“ بیانات

ا۔ الہی نام تھوں متعلقہ (ایہہواہ)

۱۔ میں وہی ہوں (6-4:26;8:24,28;13:19;18:5)

۲۔ پیشتر ابراہام میں ہوں (59-8:54)

ب۔ وثوقی حالت فاعلی دے ساتھ

۱۔ زندگی دی روٹی میں ہوں (6:35,41,48,51)

۲۔ دُنیا دا نُور میں ہوں (8:12)

۳۔ بھیڑوں دا دروازہ میں ہوں (10:7,9)

۴۔ اچھا چرواہا میں ہوں (10,11,14)

۵۔ قیامت اتے زندگی تو میں ہوں (11:25)

۶۔ راہ اتے حق اتے زندگی میں ہوں (14:6)

۷۔ انگور دا حقیقی درخت میں ہوں (15:1,5)

ر۔ یوحنا اتے دوُسری انجیلوں وچ فرق۔

۱۔ حالانکہ ایہہ سچ ائے کہ یوحنا دا بُنیادی مقصد الہامی ائے ، اُس دا تاریخ اتے جُغرافایہہ دا استعمال بوہت دُرست اتے تفصیلی ائے ۔ نحوی ترادیب اتے یوحنا دے درمیان متضادیت دی اصل وجہ نامعلوم ائے۔

پڑھنے دا طریقہ کار اوّل (دیکھئے صفحہ vi) :

ایہہ اک مُطالعاتی رہنمائی دا تبصرہ ائے ، جس دا مطلب ائے کہ آپ بائبل دی اپنی تشریح دے خُود ذمہ کار ائیں۔ اسیں وچ تھوں ہر اک کو روشنی وچ چلنا ائے جس وچ اسیں ائیں۔ آپ، بائبل اتے روُح القُدس تشریح وچ ترجیحات ائیں۔ آپ ایہہ تبصرہ نگار اُتے مت چھوڑیں۔

پس اِس لئے بائبل دی مکمل کتاب اک ہی نشست وچ پڑھیں۔ اس کتاب دا مرکزی خیال اپنے الفاظ وچ تحریر کریں۔

۱۔ مکمل کتاب دا مرکزی خیال

۲۔ ادب دی کونسی طرز دا استعمال ہُوا ائے۔

پڑھنے دا طریقہ کار دوئم (دیکھئے صفحہ vi اتے vii):

ایہہ اک مُطالعاتی رہنمائی دا تبصرہ ائے ، جس دا مطلب ائے کہ آپ بائبل دی اپنی تشریح دے خُود ذمہ کار ائیں۔ اسیں وچ تھوں ہر اک کو روشنی وچ چلنا ائے جس وچ اسیں ائیں۔ آپ، بائبل اتے روُح القُدس تشریح وچ ترجیحات ائیں۔ آپ ایہہ تبصرہ نگار اُتے مت چھوڑیں۔

پس اِس لئے بائبل دی اُس کتاب کو دوُسری مرتبہ اک ہی نشست وچ پڑھیں۔ اُس دے خلا صے وچ تھوں ااسیں موضوعات کو اک ہی فقرے وچ بیان کریں۔

۱۔ پہلی ادبی ادائی دا فاعل

۲۔ دوُسری ادبی ادائی دا فاعل

۳۔ تیسری ادبی ادائی دا فاعل

۴۔ چوتھی ادبی ادائی دا فاعل

۵۔ وغیرہ وغیرہ